

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VII. RAZRED
XXVII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2022. godine)
ŽUPANIJSKA RAZINA**

Ispit ima **34 zadataka**. Točni odgovori vrijede ukupno **90 bodova**. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedena su u zagradama ili odvojena kosom crtom.**

1. zadatak

a)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

2. zadatak

Pod naslovom *Institutiones linguae Illyricae* / **Osnove ilirskog(a) jezika / Osnove ilirskog(a) jezika u dvije knjige / Temelji ilirskoga jezika u dvije knjige** 1604. godine u **Rimu** je tiskana prva hrvatska gramatika. Napisao ju je jezikoslovac, pisac i prevoditelj **Bartol/Bartul Kašić**. Prvi hrvatski tiskani rječnik objavljen je u Veneciji **1595.** godine. U njemu autor **Faust Vrančić** navodi riječi iz **5/pet** europskih jezika, a hrvatski jezik naziva dalmatinskim.

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

3. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

4. zadatak

a) Dragojla Jarnević, učiteljica i književnica, rodila se prije dvjesto deset godina.

b) Ta „ilirkinja iz Karlovca” kako je potpisivala svoje pjesme, osnovala je djevojačku školu u svojem domu.

c) Mnogim alpinistima, slobodnim penjačima i posjetiteljima Okića dobro je poznata *Dragojlina staza*.

d) Malo ih zna da se tom strmom stazom na Okić prva popela Dragojla i to bosa i bez alpinističke opreme.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima a), b), c) i d) dio. Svaki u cijelosti pravopisno točan dio vrijedi 1 bod.

5. zadatak

5. – 8. (razreda) / od 5. do 8. (razreda)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

6. zadatak

a) **Naša** najdugovječnija kulturna i prosvjetna ustanova **Matica hrvatska** osnovana je u vrijeme **ilirskoga pokreta**, ali današnje ime nosi od 1874. godine.

b) U **Matičinoj** izdavačkoj djelatnosti ističe se biblioteka **Stoljeća hrvatske književnosti** / „**Stoljeća hrvatske književnosti**” a među časopisima tromjesečnik **Hrvatska revija** / „**Hrvatska revija**”

c) **Uoči** pokreta **hrvatsko proljeće** u **Matici** je sastavljena **Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika** / „**Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika**”

- Zadatak **ukupno** vrijedi **12 bodova** jer ima a), b) i c) dio od kojih svaki vrijedi **4 boda**. Svaka u cijelosti, pravopisno i gramatički, točna rečenica vrijedi 4 boda.
Za svaku pogrešku u pisanju velikoga/maloga slova / pravopisnoga znaka oduzima se 1 bod.
Za jednu ili više pogrešaka unutar istoga imena/naziva oduzima se samo 1 bod.

7. zadatak

vjekova, zauvijek

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

8. zadatak

riječ s netočno određenim padežom	padež
ih	A / akuzativ / Akuzativ / ak.
(u) riječima	L / lokativ / Lokativ / lok.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer, prepisana riječ kojoj je padež netočno određen i točno određeni/ispravljeni padež te riječi, vrijedi 1 bod.

9. zadatak

zamjenica	vrsta zamjenice
je	osobna
sobom	povratna
njezine	posvojna
svojemu	povratno-posvojna
tu	pokazna
što	upitna

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.
Nije pogreška velikim slovom napisana zamjenica što.

10. zadatak

Lijepo **su mi** tvoje pjesme. / Tvoje **su mi** pjesme lijepe.

- Zadatak vrijedi **2 boda**. Zamjenjivanje naglašenoga oblika obiju zamjenica nenaglašenim vrijedi 1 bod. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra ako su enklitike u rečenici na pogrešnome mjestu. (npr. Tvoje mi pjesme su lijepe. / Tvoje pjesme lijepe su mi.)

11. zadatak

U istarskome mjestu Sveti Petar u Šumi pronađen je spomenik hrvatske pismenosti na kojemu su uklesane **dvije** riječi napisane **dvama** hrvatskim pismima.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

12. zadatak

Sedmero učenica i učenika sedmoga razreda uključilo se u radionice školske knjižnice. **Troje** će učiti pisati prikaz književnoga djela u radionici *Čitaj i predstavi*. **Četvorica** zaljubljenika u čitanje i putovanja priključili su se čitateljskomu klubu *S knjigom oko svijeta*.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

13. zadatak

- a) 2. l. jd.
- b) 1. l. mn.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki u cijelosti točno riješen dio vrijedi 1 bod.

14. zadatak

Bili smo **uzbuđeni** dok smo otvarali **zapečaćeno** pismo.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

15. zadatak

U vrijeme **svanuća** kapljice rose ukrasiše latice **procvjetale** ruže.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

16. zadatak

Kad je dječak **vidio** bistro more, **htio je** u njega zaroniti.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra ako su enklitike u rečenici na pogrešnome mjestu. (npr. Kad dječak je vidio bistro more, htio je u njega zaroniti.)

17. zadatak

Bili smo **čitali** / **Bijasmo čitali** / **Bjesmo čitali** da ne **bismo zaboravili** riječi.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

18. zadatak

Pozorno **ćeš slušati** što ti srce **bude govorilo**. / **Slušat ćeš** pozorno što ti **bude govorilo** srce. / **Slušat ćeš** pozorno što ti srce **bude govorilo**. / Pozorno **ćeš slušati** što ti **bude govorilo** srce.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

19. zadatak

a)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

20. zadatak

objekt u dativu	djeci
objekt u akuzativu	odrasle
objekt u lokativu	(o) istraživanju
objekt u instrumentalu	otkrićima

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

21. zadatak

a) na mreži

b) tijekom nastavne godine / tijekom godine

c) putem interneta

d) zbog izravne komunikacije s piscima / zbog komunikacije s piscima / zbog izravne komunikacije / zbog komunikacije

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima a), b), c) i d) dio. Svaki u cijelosti točno riješen dio vrijedi 1 bod.

22. zadatak

pridjevni atribut	imenički atribut
svojih	s knjigom
naučenih	riječi

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.
Nije pogreška ako kod imeničkoga atributa *riječi* učenik ispiše atributni skup (*svojih naučenih riječi*).

23. zadatak

učenici 6. razreda

u europskome projektu

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

24. zadatak

Taj uspjeh obradovao je učenike i njihove učitelje. / Taj je uspjeh obradovao učenike i njihove učitelje.

- Zadatak vrijedi **2 boda**. U cijelosti jezično točna rečenica u kojoj je red riječi gramatički / stilski neobilježen vrijedi dva boda.
Za svaki primjer koji odstupa od gramatičkoga reda riječi u rečenici oduzima se bod.
Pogreškom se smatra ako je enklitika u rečenici na pogrešnome mjestu. (npr. Taj uspjeh je obradovao učenike i njihove učitelje.)

25. zadatak

a) **Odakle** je stigla vijest o nagradi?

b) **Što** je stiglo iz Strasbourga? / **Koja** je vijest stigla iz Strasbourga?

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki u cijelosti točno riješeni dio, jezično točna upitna rečenica, vrijedi 1 bod.

26. zadatak

riječ s glasovnom promjenom	glasovna promjena
vuče	palatalizacija

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

27. zadatak

rije, pri, či, čan

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.
Nije pogreška ako je slog prve riječi iz rečenice napisan velikim slovom.

28. zadatak

posuđuju

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

29. zadatak

- a) dugouzlazni
- b) kratkouzlazni
- c) dugosilazni
- d) kratkosilazni

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima a), b), c) i d) dio. Svaki u cijelosti točan dio vrijedi 1 bod.

30. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

31. zadatak

c)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

32. zadatak

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom cjelovitom/necjelovitom rečenicom** navodi traženi podatak: **potpisivanje knjiga**.

Npr.

- Zusak je potpisivao knjige svojim čitateljima.
- Ondje je potpisivao svoje knjige.
- U zagrebačkoj knjižari potpisivao je knjige.
- radi potpisivanja knjiga svojim čitateljima
- potpisivao svoje knjige

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočne, neodređene ili preopćenite činjenice** / ako **odgovor nije jezično točan**.

Npr.

- Zusak je u knjižari predstavio svoj novi roman.
- radi predavljanja romana „Od Claya most”
- Tamo se družio sa svojim čitateljima.
- U knjižari je potpisivao njegove knjige.

33. zadatak

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom rečenicom** (jednostavnom/složenom) navodi **doba nacizma** (u Njemačkoj tijekom Drugoga svjetskog rata).

Npr.

- Podcrtani dio rečenice odnosi se na vrijeme kada su u Njemačkoj na vlasti bili nacisti.
- Mračna vremena označavaju vrijeme nacizma.
- Mračna vremena bila su u Drugom svjetskom ratu, u vrijeme holokausta.
- To je vrijeme od 1939. godine kad su u Njemačkoj na vlasti nacisti.

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočne, neodređene ili preopćenite činjenice / ako rečenica nije cjelovita / ako odgovor nije jezično točan.**

Npr.

- Podcrtani dio rečenice odnosi se na njegovo djetinjstvo u Europi.
- Podcrtani dio rečenice odnosi se na djetinjstvo Zusakovih roditelja.
- Mračna vremena bila su u vrijeme rata.
- ta mračna vremena – nacizam u Njemačkoj
- Podcrtani dio Zusakove rečenice protumačio bi kao vrijeme strahota drugog svjetskog rata.

34. zadatak

Učenik dobije **2 boda** ako jasno navodi **jedan odabrani prikaz i jezično točnom rečenicom / točnim rečenicama argumentira** svoj odabir. Iz objašnjenja **mora biti razvidno da učenik shvaća svrhu teksta na koricama knjige** – želi se privući čitatelje i prodati knjigu, pa bi izabran bio prikaz koji je hvali.

Npr.

- Izdavač bi izabrao prvi prikaz jer se u njemu kaže da je roman remek-djelo.
- Izabrao bi 1. prikaz jer se u njemu knjiga opisuje pridjevima: „slojevita, mračna, životna, ali prelijepa”
- Prikaz Darija Abrama bio bi na koricama knjige jer kaže da je knjiga prelijepa iako je mračna.
- Profesor hvali knjigu zbog njezine životnosti i slojevitosti i tvrdi da je remek-djelo. Stoga bi se njegov prikaz vjerojatno našao na koricama knjige.
- Izdavač bi izabrao prvu rečenicu drugoga prikaza jer se u njoj navodi da knjiga „obiluje crtežima, masno otisnutim podnaslovima i ulomcima, pojašnjenjima, natuknicama iz rječnika”, što je nekim čitateljima važno. Izdavač bi izostavio drugu rečenicu u kojoj se kaže da roman podcjenjuje čak i čitatelja mlađe dobi.

Učenik dobije **1 bod** ako jasno **ne navodi jedan odabrani prikaz, ali jezično točnom rečenicom / točnim rečenicama navodi sadržaj jednoga od prikaza / uspoređuje prikaze po sadržaju.**

- U prvom prikazu piše da je roman remek-djelo.
- Dario Abram kaže da je knjiga prelijepa iako je mračna.
- U prvome prikazu piše da je knjiga „slojevita, mračna, životna, ali prelijepa”, a u drugome da „nalikuje kakvu vodiču za lektiru”.
- Profesor tvrdi da je Kradljivica knjiga / „Kradljivica knjiga” remek-djelo, a književna kritičarka piše o grafičkim obilježjima knjige.

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik **navodi netočne, neodređene ili preopćenite činjenice / ako odabir prikaza nije argumentiran / ako odgovor nije jezično točan.**

Npr.

- U drugom prikazu piše da je roman namijenjen čitateljima različite dobi.
- Izdavač bi izabrao prvi prikaz jer bolje govori o knjizi.
- Bolji je drugi prikaz jer ga je napisala književna kritičarka.
- Drugi prikaz mogao bi se naći na koricama knjige ako bi ona bila stavljena na popis lektirnih djela.